

між промисловими і сільськогосподарськими підприємствами, розвиток агропромислової кооперації, вертикальної і горизонтальної кооперації, комплексування і комбінування виробництва, організації різних агропромислових фондів [4]. В умовах переходу до ринкової економіки державне регулювання агропромислового комплексу, максимальне за діяння усіх механізмів, стимулювання стабільного нарощування усіх видів сільськогосподарської продукції, формування зон і районів її товарного виробництва, поглиблення економічних, технологічних та організаційних зв'язків між ними, сприятиме прискореному розвитку агропромислового комплексу і підвищення економічної ефективності його функціонування.

Література.

1. Світова література: навчальний посібник.- К.: Либідь, 2009 р.
2. Загальний курс агробізнесу: навчальний посібник / В.Ф. Семенов – К.: Знання, 2011 р.
3. Шевчук О.В. “ Сучасні тенденції розвитку ринку продовольчих товарів в Україні”// Економіка АПК, 2010
4. Янків М. “Аграрна реформа як чинник продовольчої безпеки України” // Регіональна економіка, 2010, № 1

ВПЛИВ ВИРОЩУВАННЯ ЗЕРНОВИХ ТА ОЛІЙНИХ КУЛЬТУР НА СТАН ЕКОНОМІЧНОЇ ТА ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

***Томіна А.С., Зеленцова О.С., студенти*,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка***

Головним національним інтересом є сталий розвиток економіки та добробут громадян України. Забезпечення національних інтересів та економічної безпеки - найважливіші функції держави.

У стратегічному плані економічну безпеку гарантує лише конкурентоспроможна економіка. Основне завдання держави в контексті забезпечення економічної безпеки - створення такого економічного, політичного та правового середовища й інституційної інфраструктури, які б стимулювали найбільш життєздатні підприємства, інвестиційні процеси, виробництво перспективних

* Науковий керівник – Зайка С.О., ст. викладач

конкурентоспроможних товарів.

Пріоритетний розвиток агропромислового комплексу як найважливішого гаранта продовольчої безпеки і соціально-економічної стабільності суспільства передбачає створення умов для нарощування обсягів виробництва сільськогосподарської продукції до рівня, необхідного для задоволення науково-обґрунтованих норм харчування.

Актуальною проблемою продовольчої безпеки є забезпечення поступального розвитку аграрного сектора економіки. Критичний стан сільського господарства характеризується низькою віддачею природно-ресурсного потенціалу, що використовується у сільському господарстві. Це пояснюється, насамперед, відсутністю ефективного власника, безгосподарним ставленням до землі, недосконалими технологіями виробництва, недотриманням науково-обґрунтованих норм ведення землеробства, хибною практикою максимального залучення земель до обробітку, недостатнім внесенням мінеральних добрив, необґрунтованою ціновою політикою, відсутністю достатньої кількості сільськогосподарської техніки та її низькою якістю, невиконанням природоохоронних заходів.

Зернове господарство України є стратегічною і найбільш ефективною галуззю народного господарства. Зерно і вироблені з нього продукти завжди були ліквідними, оскільки вони становлять основу продовольчої бази і безпеки держави.

Природно-кліматичні умови та родючі землі України сприяють вирощуванню всіх зернових культур і дають змогу отримувати високоякісне продовольче зерно в обсягах, достатніх для забезпечення внутрішніх потреб і формування експортного потенціалу. Разом із тим, подальший розвиток галузі вимагає ґрунтовної економічної оцінки, перегляду цілого ряду позицій щодо технічно-технологічних, організаційно-економічних та ринкових умов функціонування всього комплексу.

У розвитку багатьох галузей економіки нашої держави, і насамперед сільського господарства, дуже важливу роль відіграє збільшення обсягів виробництва зерна. Це пояснюється винятковим значенням його та різнобічним використанням. Зерно та продукти його переробки є основою харчування людей: воно є незмінним кормом при виробництві продукції тваринництва, а також основною сировиною для переробної промисловості. Зерно є важливим експортним продуктом і має забезпечувати значні надходження валютних коштів державі. Адже в процесі зберігання зерно майже не втрачає своєї якості а, отже, придатне для створення державних

резервів продуктів харчування та кормів.

Продовольча проблема належить до категорії глобальних тому, що для її розв'язання недостатньо зусиль окремих держав, а потрібне добре налагоджене співробітництво всіх країн, незалежно від їхнього суспільного ладу. Зрештою, на ній органічно зав'язані інші глобальні проблеми сучасності – демографічна, екологічна, енергетична та ін.

Поряд із зерновими культурами важливу роль відіграють олійні культури, виробництво яких стратегічно важливе не лише для підтримання продовольчої безпеки, але і енергетичної та екологічної складових національної безпеки України. Економічна ефективність виробництва продукції олійних культур є результатом сукупного впливу технологічної ефективності та дії ринкового механізму.

Вирощування олійних культур є важливою складовою стратегії економічного розвитку держави. Протягом останнього десятиріччя спостерігається стала тенденція розширення посівних площ олійних культур в аграрних підприємствах, що зумовлено вигідністю їх вирощування порівняно з іншими сільськогосподарськими культурами. Україна займає провідні позиції з виробництва насіння соняшнику, забезпечуючи в окремі роки 15-16 % його загальносвітового обсягу. Виробництво сої та ріпаку донедавна залишалося поза увагою аграріїв, проте останніми роками воно також почало динамічно розвиватись. Перспективність соєвого ринку, вигідність вирощування цієї культури, відсутність проблем зі збутом продукції приваблює дедалі більшу кількість сільськогосподарських підприємств. Проте темпи зростання виробництва сої в Україні значно відстають від потреб внутрішнього ринку.

Наявність сприятливих ґрунтово-кліматичних умов для вирощування основних олійних культур, значний економічний потенціал створюють необхідні умови для організації ефективного виробництва олієсировини. Фактором, що стримує реалізацію наявного потенціалу та підвищення економічної ефективності, є екстенсивний характер розвитку виробництва продукції олійних культур, насамперед соняшнику. Розширення площ під цією культурою понад науково обґрунтовані норми призводить до виснаження ґрунтів, втрати їх родючості, негативно впливає на урожайність культур, що вирощуються після такого попередника.

Нарощування виробництва зернових і олійних культур передбачає суттєве підвищення рівня інтенсивності, що дозволить знизити собівартість і трудомісткість виробництва на одиницю продукції, а також забезпечить економічну та продовольчу безпеку держави.